

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА
ЛОГІСТИКИ

Декан факультету менеджменту

І.Г. Шавкун
(ініціали та прізвище)

2018

«ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЙ»

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра
(назва освітнього ступеня)

спеціальності 073 Менеджмент
(шифр, назва спеціальності)

освітньо-професійна програма: Менеджмент організацій і адміністрування, Менеджмент готельного, курортного та туристичного сервісу, Менеджмент міжнародного бізнесу, Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Укладач

Онищенко О.А., к.н.з держ.упр., доцент
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено на засіданні кафедри підприємництва, менеджменту організацій та логістики

Ухвалено науково-методичною радою факультету менеджменту

Протокол № 1 від "28" серпня 2018 р.
Завідувач кафедри підприємництва, менеджменту організацій та логістики
Л.М. Бухаріна
(ініціали, прізвище)

Протокол № 1 від "30" серпня 2018 р.
Голова науково-методичної ради факультету менеджменту
О.В. Юдіна
(ініціали, прізвище)

2018 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>07 Управління і адміністрування</u>	Нормативна	
Розділів – 2	Спеціальність <u>073 Менеджмент</u>	Цикл дисциплін професійної підготовки	
Загальна кількість годин – 120		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год. самостійної роботи студента – 5,6 год.	Освітньо-професійна програма <u>Менеджмент організацій і адміністрування,</u> <u>Менеджмент готельного, курортного та туристичного сервісу,</u> <u>Менеджмент міжнародного бізнесу,</u> <u>Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності</u>	28 год.	8 год.
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Практичні	
		14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		78 год.	108 год.
		Вид підсумкового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія організацій» є формування у студентів сучасного, на основі системного підходу, світогляду щодо створення, функціонування й еволюції організацій із освоєнням методологічних основ формування ефективної організації, використовуючи сучасні прогресивні підходи до організаційного проектування, методи та засоби інформаційного моделювання управлінських процесів та систем.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Теорія організацій» є вивчення загальних закономірностей, принципів формування, функціонування та розвитку організації та організаційного процесу із врахуванням факторів внутрішнього та зовнішнього середовища.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- теорію та практику функціонування організацій у мінливих умовах сучасного ринкового соціально-економічного середовища,
- регулювання процесів, які в них відбуваються у взаємозв'язку із зовнішнім середовищем тощо;
- основні організаційні теорії;
- теоретико-методологічні засади створення й функціонування організацій;
- основні методичні підходи аналізу внутрішнього й зовнішнього середовища організацій;

- побудову організаційних структур організацій різних типів;

вміти:

- працювати з монографічними, довідково-енциклопедичними, статистичними, електронними джерелами з соціально-економічної проблематики та менеджменту;
- володіти методикою розрахунків основних показників та використання методологічних інструментів з метою пізнання мінливих явищ та процесів, які впливають на стан організації;
- використовувати методологічні та методичні прийоми вивчення ефективності діяльності й проектування організацій;
- досліджувати й характеризувати різні види організацій, визначаючи їх переваги й недоліки;
- здійснювати порівняльний аналіз і формування різних типів організаційних структур;
- визначати чинники формування іміджу й культури організації;
- розробляти заходи з трансформації як організації у цілому, так і її складових з урахуванням впливу факторів зовнішнього середовища.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей:**

- Здатність вирішувати соціально-економічні й політичні проблемні питання з урахуванням загальнолюдських цінностей, норм поведінки і моралі в державних, виробничих, міжособистих та суспільних відносинах.
- Здатність застосовувати знання про сучасні досягнення в предметній області.
- Здатність використовувати навички роботи з комп'ютером та знання й уміння в галузі сучасних інформаційних технологій для рішення експериментальних і практичних завдань.
- Здатність застосовувати знання законодавства та державних стандартів України.
- Здатність застосовувати математичні знання для освоєння теоретичних основ і практичного застосування методів аналізу, проектування та планування організаційних систем.

Міждисциплінарні зв'язки.

Вивчення курсу базується на знанні студентами циклу фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін: «Економічна теорія», «Інформаційні системи та технології в менеджменті», «Історія менеджменту», «Вища та прикладна математика».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Основи теорії організації, закони, принципи та етапи розвитку

Тема 1. Методологічні засади теорії організації

Сутність поняття «організація». Сучасна організаційна парадигма: сутність, значення, зміст, практична спрямованість. Предмет і завдання теорії організації. Поняття, предмет, об'єкт, завдання ТО. Значення організацій. ТО як наука і дисципліна. Зв'язок теорії організації з іншими галузями знань і суміжними дисциплінами. Класифікація теоретичних підходів до формування організацій. Фактори, що вплинули на становлення і розвиток наукових шкіл управління ХХ століття. Підходи до характеристики розвитку теорії організації. Характерні зміни в системі організацій в ХХІ столітті.

Тема 2. Основні організаційні теорії та моделі

Загальна характеристика типів організаційних теорій: класична організаційна теорія; некласична організаційна теорія; системна організаційна теорія; ситуаційна організаційна теорія; неомодернізаційна організаційна теорія. Еволюція теоретичних концепцій організації. Основні моделі організації. Наукове управління Фредеріка Тейлора і Принципи організації Анрі Файоля. Бюрократична теорія Макса Вебера і Загальна організаційна наука – тектологія Олександра Богданова. Хоторнський експеримент Елтона Мейо і цілеспрямовані організації Честера Барнарда. Теорія Х-У Дугласа Макгрегора і Фактори ефективної організації Ренсіса Лайкерта. Теорія адміністративної поведінки Герберта Саймона і Теорія Гласієр. «Структура-5»

Генрі Мінтцберга і Теорія організаційного потенціалу Ігоря Ансоффа. А. Чандлер, Дж. Томсон, П. Лоуренс, Дж. Лорш і дослідження впливу зовнішнього середовища на організацію. Р. Сайерт, Дж. Марч, Г. Саймон і модель «смітника». Теорія інститутів та інституційних змін Дугласа Норта і Ресурсна теорія організації. Сучасні напрямки теоретичних розробок. Реінжиніринг. Концепція внутрішніх ринків корпорацій (або організаційних ринків). Теорія альянсів. Концепція «екологічно усвідомленого керівництва» підприємством.

Тема 3. Організація як система

Формування системних уявлень. Системність як загальна властивість матерії. Будова систем: підсистема, елемент, структура, зв'язок. Класифікація систем. Визначення поняття «організація»: трактування і підходи. Характерні риси організації. Структури організацій. Поняття структури організації та управління. Основні структури організацій та їх характерні особливості. Принципи управління М. Вебера. Ієрархічна (бюрократична структура): лінійна, багатолінійна, функціональна, лінійно-функціональна, дивізійна. Органічний (адаптивний, гнучкий) тип організаційних структур: інноваційна, проектна, матрична. Фактори вибору і формування структури організації. Закони теорії організацій. Закон синергії як основний закон теорії організацій. Закон самозбереження як один з основних законів теорії організацій. Закон розвитку (онтогенезу) як один з основних законів теорії організацій. Закон інформованості як один з основних законів теорії організацій. Закон єдності аналізу і синтезу як один з основних законів теорії організацій. Закон композиції і пропорційності як один з основних законів теорії організацій. Закон соціальної організації як один з основних законів теорії організацій.

Тема 4. Організація як соціум

Соціальна організація і соціальна спільність. Основні види соціальних організацій: формальна й неформальна організації. Життєвий цикл організації. Етапи розвитку організації. Діяльність менеджера на кожному з етапів розвитку організації. Антикризові механізми та їх роль в менеджменті організацій. Формальні та неформальні організації. Неформальні лідери та їх роль в управлінні організацією. Соціальний ефект організацій. Соціальна відповідальність бізнесу як сучасний тренд менеджменту та підприємництва. Механізм регулювання у соціальних системах: цільова управлінська дія, саморегуляція (самоуправління), організаційний порядок. Відкриті та закриті системи. Статика і динаміка організації. Місія і цілі організації.

Тема 5. Система управління організацією: методологія, процес і техніка

Організаційна діяльність. Система управління – кібернетичний підхід. Принципи управління. Оптимізація управління. Методологія, процес, структура і техніка управління організацією. Соціально-психологічні методи управління (несприйнятливості; поляризація; зіткнення; антагонізм). Завдання управління сучасною діловою організацією. Суб'єкти та об'єкти організаційної діяльності. Самоврядування та його принципи. Організаційна структура управління (поняття, елементи, ланки, ступені, зв'язки, рівні управління). Еволюція апарату управління організацій. Електронний бізнес. Державне регулювання та підтримка підприємств. Управління державною власністю. Розвиток і вдосконалення організаційних систем. Проектне та матричне управління

Розділ 2. Проектування організаційних структур

Тема 6. Самоорганізація

Природно-наукові засади синергетики. Ентропія. Синергитична концепція самоорганізації. Гнучкість організації. Сталість організації. Формування організаційної структури та проектування організаційних систем. Методи проектування організаційних структур. Органіграми і карти розподілу прав і відповідальності. Процес створення організаційних систем. Значення і завдання організаційного проектування. Оцінка ефективності організаційних проектів. Планування діяльності організації. Бізнес планування. Організації, що самонавчаються. Умови існування організацій, що самонавчаються. Організації майбутнього. Нові тенденції в розвитку організацій.

Тема 7. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації

Фактори внутрішнього середовища організації. Взаємозв'язок внутрішніх факторів. Методи дослідження внутрішнього середовища організації. SWOT-аналіз організації. Загальні

характеристики організації: розмір, складність або диференціація, формалізація, контроль, адміністративний компонент, бюрократизація, централізація, рівні влади, традиціоналізм і конфігурація. Високі і плоскі організації. Організація роботи щодо стимулювання зростання продуктивності праці (теорія вибору керівників, теорія організації цілей, теорія потреб, теорія справедливості). Функції організацій. Виробничі функції. Функції управління. Функції організації та їх організаційне оформлення у вигляді структур нових і діючих організацій. Методика функціонально-вартісного аналізу ISO 9000. Коригування організаційних структур внаслідок проведення функціонально-вартісного аналізу

Тема 8. Організаційне проектування

Концептуальні терміни: організаційна форма управління (ОФУ), відносини, стратегія, структура управління, рівень управління. Переваги та недоліки організаційних форм управління. Методологія проектування організаційних форм управління. Технологія проектування організаційних форм управління. Оцінка організаційних форм управління. Перспективи розвитку організаційних утворень. Довгострокове й короткострокове планування в організації. Стратегічне планування та його роль в розвитку організації. Роль менеджерів кожної ланки управління в процесі організаційного планування.

Тема 9. Типи організацій

Типи організацій по взаємодії із зовнішнім середовищем. Типи організацій по взаємодії підрозділів. Типи організацій по відношенню до людини. Корпоративна організація та індивідуалістична організація. Організаційно-правові форми організацій. Господарські товариства. Підприємства колективної власності. Малі підприємства. Типи організацій за функціональним призначенням (факторингові, інжинірингові та лізингові). Корпоративні організації та їх різновиди. Поняття та види стратегічного альянсу. Історія і сутність фінансово-промислових груп. Міжнародні спільні підприємства. Поняття, сутність та критика транснаціональних компаній (антиглобалісти, альтерглобалісти, екологи). Міжнародні організації загальної компетенції. Міжнародні організації спеціальної компетенції. Міжнародні універсальні та регіональні організації.

Тема 10. Культура та комунікація в організації

Зміст понять «культура» і «організаційна культура». Моделі організаційної культури. Характеристики організаційної культури. Типологія організаційних культур. Підходи до типізації організаційних культур. Характеристика типів культури за ознакою конкуруючих цінностей. Сучасна українська організаційна культура: джерела та основний зміст. Характеристика понять координації та комунікації в організації, їх елементи, система, різновиди, типи; джерела та кодування, перешкоди та бар'єри в комунікативному потоці тощо. Види взаємозалежності підрозділів в організації (номінальні, послідовні, обоюдні тощо). Неформальна та непрограмована координація. Комунікація як взаємодія та процес. Внутрішньоособиста та міжособиста комунікація в організації. Мережа комунікацій та її види. Інформаційне забезпечення в організації. Інформаційна управлінська діяльність. Характеристики управлінської інформації. Психологічні закономірності управлінської діяльності. Організація та методи прийняття рішень.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	пр.	сам. роб.		л	пр.	сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Розділ 1. Основи теорії організації, закони, принципи та етапи розвитку								
Тема 1. Методологічні засади теорії організації	11	2	2	7	11	0,5	0,5	10
Тема 2. Основні організаційні теорії та моделі	13	4	2	7	12,5	0,5	-	12
Тема 3. Організація як система	10,5	2	0,5	8	12,5	2	0,5	10
Тема 4. Організація як соціум	10,5	2	0,5	8	11	0,5	0,5	10
Тема 5. Система управління організацією: методологія, процес і техніка	13	4	1	8	13	0,5	0,5	12
Разом за розділом 1	58	14	6	38	60	4	2	54
Розділ 2. Проектування організаційних структур								
Тема 6. Самоорганізація	11	2	1	8	10,5	0,5	-	10
Тема 7. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації	11	2	1	8	13	0,5	0,5	12
Тема 8. Організаційне проектування	14	4	2	8	11	0,5	0,5	10
Тема 9. Типи організацій	14	4	2	8	14,5	2	0,5	12
Тема 10. Культура та комунікація організації	12	2	2	8	11	0,5	0,5	10
Разом за розділом 2	62	14	8	40	60	4	2	54
Усього годин	120	28	14	78	120	8	4	108

5. Темі лекційних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин	Кількість годин
		д/в	з/в
1	Методологічні засади теорії організації	2	0,5
2	Основні організаційні теорії та моделі	4	0,5
3	Організація як система	2	2
4	Організація як соціум	2	0,5
5	Система управління організацією: методологія, процес і техніка	4	0,5
6	Самоорганізація	2	0,5
7	Зовнішнє й внутрішнє середовище організації	2	0,5
8	Організаційне проектування	4	0,5
9	Типи організацій	4	2
10	Культура та комунікація в організації	2	0,5
	Разом	28	8

6. Теми практичних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин	Кількість годин
		д/в	з/в
1	Методологічні засади теорії організації	2	0,5
2	Основні організаційні теорії та моделі	2	-
3	Організація як система	0,5	0,5
4	Організація як соціум	0,5	0,5
5	Система управління організацією: методологія, процес і техніка	1	0,5
6	Самоорганізація	1	-
7	Зовнішнє й внутрішнє середовище організації	1	0,5
8	Організаційне проектування	2	0,5
9	Типи організацій	2	0,5
10	Культура та комунікація в організації	2	0,5
Разом		14	4

7. Самостійна робота

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин	Кількість годин
		д/в	з/в
1	Методологічні засади теорії організації	7	10
2	Основні організаційні теорії та моделі	7	12
3	Організація як система	8	10
4	Організація як соціум	8	10
5	Система управління організацією: методологія, процес і техніка	8	12
6	Самоорганізація	8	10
7	Зовнішнє й внутрішнє середовище організації	8	12
8	Організаційне проектування	8	10
9	Типи організацій	8	12
10	Культура та комунікація в організації	8	10
Разом		78	108

8. Види контролю і система накопичення балів

	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
		Денне відділення			Заочне відділення		
1	Збір, систематизація та аналіз фактичного матеріалу за тематикою практичних занять. Терміни виконання – у межах підготовки до практичних занять	3	2	6	4	1	4
2	Виступ, презентація й обговорення результатів дослідження навчального матеріалу за тематикою практичних занять. Терміни виконання – у межах проведення практичних занять	3	2	6	4	1	4

3	Розв'язування проблемних питань та контрольних задач за тематикою практичного заняття Терміни виконання – у межах проведення практичних занять	4	2	8	4	2	8
4	Розв'язування навчальних кейсів за тематикою практичного заняття Терміни виконання – у межах проведення практичних занять	4	2	8	4	2	8
5	Контрольне тестування за результатом вивчення матеріалу Розділу 1 (проводиться по завершенні вивчення Теми 5 в письмовій формі)	1	8	8	1	9	9
6	Самостійне проходження тесту за матеріалом Розділу 1 у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle (за умови виконання тесту не менше, ніж на 85%. Кількість спроб не враховується. Час не обмежено)	1	8	8	1	9	9
7	Самостійне проходження тесту за матеріалом Розділу 2 у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle (за умови виконання тесту не менше, ніж на 85%. Кількість спроб не враховується. Час не обмежено)	1	8	8	1	9	9
8	Контрольне тестування за результатом вивчення матеріалу Розділу 2 (проводиться по завершенні вивчення Теми 10 в письмовій формі)	1	8	8	1	9	9
9	Вирішення контрольних ситуативних задач та навчальних кейсів		15			15	
	Контрольне тестування за вивченим матеріалом курсу (проводиться по завершенню вивчення курсу у письмовій формі)	1	25	40	1	25	40
Усього балів		19		100	21		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Антонюк Д.А., Бухаріна Л.М., Онищенко О.А., Шишкін В.О. Підприємництво в сучасних умовах розвитку України : науково-практичний посібник. Запоріжжя : ЗНУ, 2018. 428с.
2. Балашов А. П. Теория организации: Учебное пособие. М: НИЦ ИНФРА-М, 2013. 208с.
3. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.
4. Генік О.В. Теорія організації. Конспект лекцій для студентів економічних спеціальностей. Львів: НЛТУ України, 2014. 137 с.
5. Горошкова Л.А. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2016/05/0039023.doc> (дата звернення: 10.08.2018).
6. Кузнецов Ю.В. Теория организации: Учебник для бакалавров. М.: Юрайт, 2013. 365 с.
7. Монастирський Г.Л. Теорія організацій: підруч. Тернопіль: ТНЕУ, 2014 288с.
8. Тепман Л.Н. Международный финансовый менеджмент: Учебное пособие. М.: ЮНИТИ, 2016. 367 с.
9. Третьякова Е.П. Теория организации: Учебное пособие. М.: КноРус, 2012. 224 с.
10. Шавкун, І.Г. Формування іміджу організації : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Менеджмент». Запоріжжя : ЗНУ, 2016. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2015/12/0038350.pdf> (дата звернення: 10.08.2018).
11. Шимко П.Д. Международный финансовый менеджмент: учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры. Люберцы: Юрайт, 2016. 493 с.
12. Шлійко А.В. Теорія організації. Конспект лекцій з дисципліни. ернопіль, ТНЕУ, 2012. 152 с.

Додаткова:

1. Бакуменко В.Д. Особливості публічного управління та адміністрування: навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2016. 256 с.
2. Баранівський В.Ф. Політологія: Підручник. К.: Національна академія управління, 2016. 236с.
3. Барышева А.В. Инновационный менеджмент: Учебное пособие. М.: Дашков и К, 2015. 384 с.
4. Батурич В.К. Общая теория управления: Учебное пособие для студентов вузов, обучающихся по направлениям «Экономика» и «Менеджмент». М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2013. 487с.
5. Блинов А.О. Теория менеджмента: Учебник для бакалавров. М.: ИТК Дашков и К, 2016. 304 с.
6. Голов Р.С. Теория организации. Организация производства: Интегрированное учебное пособие. М.: Дашков и К, 2013. 272 с.
7. Дробышева Л.А. Экономика, маркетинг, менеджмент: Учебное пособие. М.: Дашков и К, 2016. 152 с.
8. Фрейдина Е.В. Исследование систем управления: Учебное пособие по специальности «Менеджмент организации». М.: Омега-Л, 2013. 368 с.
9. Хохлова Т.П. Теория менеджмента: история управленческой мысли: Учебник. М.: Магистр, НИЦ ИНФРА-М, 2013. 384 с.
10. Чамкин А.С. Основы коммуникологии (теория коммуникации): Учебное пособие. М.: НИЦ ИНФРА-М, 2013. 350 с.
11. Шапиро В.Д. Управление проектами: Учебное пособие для студентов, обучающихся по специальности «Менеджмент организации». М.: Омега-Л, 2013. 960 с.
12. Шеметов П.В. Управленческие решения: технология, методы и инструменты: Учебное пособие по специальности «Менеджмент организации». М.: Омега-Л, 2013. 398 с.

Інформаційні ресурси:

1. Web-журнал «Інтелектус» – «ПАТЕНТБЮРО». URL: <http://www.patent.net.ua/intellectus/ua.html> (дата звернення: 15.08.2018).
2. Вища освіта та Болонський процес. Національний Темпус/Еразмус офіс в Україні. URL: <http://tempus.org.ua/uk/vyshha-osvita-ta-bolonskyj-proces.html> (дата звернення: 18.08.2018).
3. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 18.08.2018).
4. Кабінет Міністрів України. Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 18.08.2018).
5. Лідерство в питаннях та відповідях. URL: <http://www.mahindrasatyam.com>. (дата звернення: 22.08.2018).
6. Международный технический журнал «Мир техники и технологий». URL: <http://www.mtt.com.ua/> (дата звернення: 18.08.2018).
7. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.me.gov.ua> (дата звернення: 19.08.2018).
8. Міністерство освіти і науки України. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua> (дата звернення: 19.08.2018).
9. Модуль аналітики офіційного сайту «Prozorro», публічні закупівлі. URL: <http://bi.prozorro.org>. (дата звернення: 19.08.2018).
10. Науково-практичний журнал «Менеджмент сьогодні». URL: <http://grebennikon.ru/journal-6.html> (дата звернення: 20.08.2018).
11. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua/. (дата звернення: 21.08.2018).
12. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=50da6022-ffe8-4ddb-9248->

8a24ab606d3e&title=ProzorroZmenshuKoruptsiuu-RezultatiOpituvanniaBiznesu. (дата звернення: 21.08.2018).

13. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. URL: <http://www.president.gov.ua> (дата звернення: 22.08.2018).

14. ЮНЕСКО. Офіційний сайт. URL: [http:// www.unesco.org](http://www.unesco.org) (дата звернення: 22.08.2018).

Погоджено *Олена Мейснерова О.В.*
навчальний відділ
« 03 » вересня 2018 р.

